

Stichting Het Geldersch Landschap
Mevrouw J. Pijl
Postbus 7005
6814 CL Arnhem

Hattermerbroek, 30 september 2008

Geachte mevrouw Pijl,

Deze brief is afkomstig van een aantal bewoners rond een natuurgebied in Wezep / Hattermerbroek, in het uiterste noordelijke deel van onze mooie provincie. Wij schrijven deze brief, omdat wij ongerust zijn over een aantal voorgestelde ontwikkelingen in het natuurgebied. Het Geldersch Landschap is zeer nauw betrokken bij deze plannen en ontwikkelingen. In deze brief willen wij graag uitleggen wat er in onze visie aan de hand is, welke oplossingsmogelijkheden er naar onze mening zijn en wat wij daarbij concreet van Het Geldersch Landschap verwachten.

Situatieschets

De situatie heeft betrekking op een natuurterrein, gelegen in de oksel van de Keizersweg en de Voskuilersteeg bij de kernen Wezep / Hattermerbroek. In totaal heeft het terrein een oppervlakte van bijna 15 ha. Het gebied is ruim 50 jaar geleden 'ontzand' en ligt een aantal meters onder het omliggende peil. Plaatselijk is het gebied dan ook vooral bekend als 'de kuil' (en niet als de zanderij).

In de afgelopen decennia is hier een fraai en waardevol natuurterrein ontstaan, deels in de vorm van een heideterrein en deels in de vorm van een bosgebied. Maar door de ligging dichtbij de kernen Wezep en Hattermerbroek vervult het gebied een veel bredere functie:

- Het natuurgebied is onderdeel van Natura 2000 en is aangewezen als Vogelrichtlijn-gebied en als Habitatrichtlijn-gebied. Als Natura 2000 gebied valt het hele terrein onder de bescherming van de Natuurbeschermingswet;
- Het gebied grenst direct aan een Grondwaterbeschermingsgebied;
- Door de bodemsamenstelling (grof zand met stenen) en de extreme voedselarme omstandigheden is het een uitermate kwetsbaar gebied: kwetsbaar voor zelfs de geringste vormen van voedselverrijking, maar ook uitermate kwetsbaar voor bijvoorbeeld directe uitspoeling van stoffen naar het grondwater;
- Het gebied heeft een recreatieve functie, veel mensen wandelen en fietsen (oa met ATB) in en door het gebied;
- Het gebied is gezichtsbepalend voor Wezep en ligt langs een belangrijke toegangsweg tot het dorp. Wezep ontleent in belangrijke mate haar 'Veluwe' karakter hieraan. Voor het aanzicht van Wezep is het gebied dan ook erg belangrijk;

- Met name het heideterreintje herbergt (als gevolg van de extreem voedselarme omstandigheden) belangrijke natuurwaarden, in de vorm van verschillende waardevolle korstmossen, de zandhagedis en de blauwvleugelsprinkhaan;
- Maar ook in het bosgebied komen diverse diersoorten voor. Een onderzoek in dit deel van het gebied is ons niet bekend. Maar in ieder geval zijn door ons de afgelopen jaren waargenomen: vos, das, marter, ree, vleermuizen, diverse insectensoorten, diverse vogelsoorten, wild zwijn;
- Het is de afgelopen maanden zelfs de standplaats geworden van een groep wilde zwijnen (ca 10 stuks), die op zoek naar voedsel inmiddels door verschillende tuinen van de aangrenzende bewoners hebben lopen banjeren;
- Het gebied is de thuisbasis voor een politiehondenvereniging, die hier wekelijks oefent;
- En als 'bewoner // gebruiker' van kasteel Zijpendaal behoeven wij u niet uit te leggen, dat het aangrenzende natuurgebied in diverse opzichten van groot belang is voor de direct aanwonenden.

Het eigendom ligt bij verschillende eigenaren: het westelijk deel is in bezit bij NS Vastgoed, het oostelijke bosgebied is in eigendom bij enkele families.

Plan voor grootschalige grondstort met vervuilde grond

In de afgelopen tijd is er blijkbaar met name op initiatief van de NS gewerkt aan een plan voor dit gebied. Dit plan zal u bekend zijn, omdat het Geldersch Landschap bij de presentatie hiervan aanwezig was. In enkele zinnen behelst het plan het volgende:

- De kuil wordt volgegooid met ca 550.000 m3 vervuilde grond (zogenaamde industriekwaliteit);
- Op sommige plaatsen wordt 10 meter vervuilde grond opgebracht;
- De 'vultijd' bedraagt naar schatting 7,5 jaren;
- Het gebied wordt afgewerkt met een nieuwe leeflaag van circa 1 meter, waarop nieuwe aanplant zal worden gepleegd;
- Het gedeelte met heide wordt deels gespaard en getracht zal worden de waardevolle korstmossenvegetatie door beheer en inrichting verder uit te breiden.

De plannen zijn ontwikkeld door de Grondbank Nederland BV, een volle dochter van NS. De doelstelling is simpel: winst maken, waarschijnlijk gaat het om enkele miljoenen euro's. De onderbouwing en uitwerking van de plannen is niet alleen uiterst mager, maar deels ook onjuist en zeer verontrustend te noemen. Het Geldersch Landschap is ook nauw bij de planvorming betrokken: zowel bij de presentatie van de plannen als in de projectbeschrijving is het embleem van Het Geldersch Landschap prominent opgenomen. Bovendien zal volgens de plannen Het Geldersch Landschap het bosgebied op voorhand verwerven. Na afronding van de grootschalige grondstort zullen alle gronden in eigendom en beheer komen van Het Geldersch Landschap.

Het plan wordt als een onschuldig natuurontwikkelingsproject gepresenteerd, maar in onze visie is sprake van een grootschalige grondstort met 550.000 m³ vervuilde grond, nota bene in een Natura 2000 gebied. Ter vergelijking: enkele kilometers verderop wordt gewerkt aan de aanleg van de Hanzelijn, waarbij grote hoeveelheden 'schoon' zand (tegen waarschijnlijk een hoge prijs) worden aangevoerd!

Bezwaren

Tegen de uitvoering van deze plannen hebben wij ernstige bezwaren. Niet alleen maar bezwaren omdat wij er naast wonen, maar vooral bezwaren die naar onze mening hout snijden en met argumenten kunnen worden onderbouwd. Onderstaand wordt kort op de verschillende punten ingegaan:

- Het plan betreft niet een natuurontwikkelingsproject, maar een ordinaire, grootschalige grondstort door een bedrijf, dat Het Geldersch Landschap ten behoeve van de morele verantwoording in de planvorming heeft betrokken;
- De grootschalige grondstort leidt tot vernietiging van de aanwezige natuur. In ieder geval zijn voor de komende 25 jaar alle waarden verdwenen. Op geen enkele wijze is de natuur gebaat bij de stort van 550.000 m³ vervuilde grond. Het gebied is in zijn huidige situatie aangewezen als Natura 2000 gebied;
- Door de kwetsbare bodemsamenstelling zal naar onze overtuiging de korstmossenvegetatie verdwijnen (door voedselverrijking, verstuiving, uitspoeling) en het grondwater vervuild raken. Door de kwetsbare bodemsamenstelling zijn de risico's hierop in ieder geval niet gering;
- Het gebied zal mogelijk voor meer dan 10 jaren niet meer toegankelijk zijn voor recreatief medegebruik. Maar naar verwachting duurt het 20 tot 25 jaar voordat het gebied recreatief weer aantrekkelijk is;
- De ingang van Wezep zal voor vele jaren (mogelijk gaat het om 10 tot 20 jaren) veranderen in een puinhoop, een stortterrein met oude hekken, grote grondbulten, zandverstuivingen, geen bomen, et cetera. Als referentie kan de grondstort aan de Middeldijk te Hattermerbroek worden genoemd, dat inmiddels in de volksmond met diverse misstanden in verband wordt gebracht;
- De ca 30.000 vrachtauto's met vervuilde grond zullen zorgen voor levensgevaarlijke situaties op de (drukke en redelijk smalle) Keizersweg;
- De burens zullen voor enkele tientallen jaren hun mooie natuurgebied kwijt zijn. Dit zal leiden tot waardedalingen van de woningen, die verhaald zullen worden op de initiatiefnemers c.q. uitvoerders van het project. De Grondbank heeft in dit verband overigens verwezen naar Het Geldersch Landschap.

Tijdens de presentatie van de plannen door de Grondbank en Het Geldersch Landschap op 9 juli 2008 in het Dorpshuis te Wezep, is gebleken dat er een grote belangstelling bestaat voor de toekomst van het gebied. Namens het Geldersch Landschap was de heer Geraedts aanwezig. In totaal waren meer dan 200 personen aanwezig. Tijdens de avond werd luid en duidelijk aangegeven dat de aanwezigen grote bezwaren hebben tegen de voorgestelde plannen. In de pers (kranten, radio, internet) is volop aandacht besteed aan het onderwerp. Uit alle publicaties is duidelijk naar voren gekomen, dat het plan niet kan rekenen op enige sympathie van de bewoners van Wezep en Hattermerbroek. Ook momenteel worden wij nog regelmatig benaderd door de pers met de vraag hoe de stand van zaken is.

Oplossingsrichting

Wij als aanwonenden van de kuil zijn ervan overtuigd, dat het voorgestelde plan voor een grondstort geen doorgang kan en mag vinden. Tijdens de presentatie van de plannen op 9 juli hebben wij dan ook reeds aangegeven graag met Het Geldersch Landschap te willen overleggen over een goede oplossing. Enkele weken geleden hebben wij hierover overleg gevoerd met de heren Geraedts en Van Vliet van uw organisatie.

Wij hebben voor de invulling van de toekomst van het gebied inmiddels verschillende mogelijkheden op een rij gezet:

- Belangrijk is in onze visie, dat het eigendom wordt veilig gesteld. Wij hebben begrepen dat Het Geldersch Landschap niet over de financiële middelen beschikt om het gebied aan te kopen. Vanuit de buurt heeft hierover overleg plaatsgevonden. Wij kunnen u melden, dat wij bereid zijn om het gebied zelf aan te kopen;
- Aanvullend is vanuit de buurtbewoners de bereidheid uitgesproken om periodiek gezamenlijk een stuk beheer en onderhoud aan het gebied te plegen;
- Voor de korte termijn is herstelonderhoud gewenst. Hierover zullen wij gaan overleggen met Alterra op welke wijze dit effectief kan plaatsvinden. Wij hopen dat Het Geldersch Landschap hieraan ook een bijdrage wil leveren, zowel inhoudelijk als financieel;
- Wij hebben inmiddels Alterra gevraagd een offerte uit te brengen voor het uitvoeren van een onderzoek naar de gevolgen van de grondstort voor de aanwezige natuurwaarden (een soort passende beoordeling). Dit vanuit de overtuiging, dat de voorgestelde plannen voor een grondstort geen enkele positieve bijdrage leveren aan het behoud of de ontwikkeling van de natuur in het gebied. Wij vragen Het Geldersch Landschap zich aan te sluiten bij dit initiatief;
- Wij zijn gestart met de voorbereidingen voor een publiciteitscampagne. Wij gaan een briefkaart drukken, waarin wij vragen om met ons te kiezen voor het behoud van een groene kuil. Van de briefkaart zullen een aantal duizenden exemplaren worden gedrukt en deze zal vervolgens breed worden verspreid (huis aan huis, winkels, via internet). Ook zal via de pers en via de plaatselijke politiek aandacht gevraagd worden voor de toekomst van het natuurgebied. Daarbij zullen wij de rol en positie van alle betrokkenen duidelijk naar voren brengen;
- Als buurtbewoners hebben wij gezamenlijk afgesproken alle juridische en publicitaire middelen te zullen inzetten om de uitvoering van de grondstort tegen te houden.

Bovenstaande oplossingsrichtingen vragen om een verdere uitwerking en invulling. Daarvoor willen wij graag met u in contact komen en overleggen.

Voorstel aan Het Geldersch Landschap

Wij hebben de uitdaging om te komen tot een goed plan voor de kuil opgepakt. Wij hebben als buurtbewoners ideeën ontwikkeld en in het bovenstaande weergegeven. Maar een definitieve oplossing kunnen wij niet eenzijdig tot stand brengen. Daarvoor is in onze visie samenwerking en overleg met Het Geldersch Landschap noodzakelijk. Wij vragen u daarom heel concreet:

1. Uw bereidheid uit te spreken om gezamenlijk met ons te werken aan een gezonde en natuurlijke toekomst voor de kuil, op basis van de voorstellen zoals wij hiervoor hebben aangegeven;
2. Klip en klaar uit te spreken dat u voor dit project afziet van uw samenwerking met de Grondbank Nederland en geen verdere medewerking zult verlenen aan de grondstort. In onze visie kan en mag Het Geldersch in deze niet wedden op twee paarden en zal een keuze gemaakt moeten worden. Daarbij is de keuze voor een grondstort van 550.000 m³ vervuilde grond voor een organisatie als Het Geldersch Landschap, gezien de doelstellingen, naar onze mening niet een reëel alternatief

Graag vernemen wij op korte termijn uw reactie op ons voorstel.

Met vriendelijke groet,

De aanwonenden van 'de kuil'

Contactpersoon:
J.J. van der Weerd
Voskuilersteeg 17
8094 PA Hattemerbroek
tel 038 – 376 37 67

Een afschrift van deze brief zullen wij verzenden aan:

- *de heren Geraedts en Van Vliet van Het Geldersch Landschap*
- *de pers*
- *de gemeente Oldebroek (raad en college)*
- *de provinciale statenfracties*